

**TOMBA DEL
MONESTIR DE
LA SANTA FAÇ**

1985
Làpida en la sagristia, avantsala del Cambril on
es guarda la relíquia.
Monestir de la Santa Faç, Alacant.

TOMBA

DEL MONESTIR DE LA SANTA FAÇ

Vista del Monestir de la Santa Faç, gravat en la Crònica d'Alacant escrita per Rafael Viravens, 1876.

Eusebio Sempere va ser soterrat el 2 de maig de 1985 en el sòl de la sagristia al costat de la porta d'entrada del Cambril de la Santa Faç, en els murs de pedra que componen l'hexàgon perfecte d'una construcció tan matemàtica com barroca. A Sempere no l'abandonà la secreta harmonia dels nombres ni als peus de la seua tomba. Una làpida de marbre es va col·locar concretament en el costat esquerre de la porta que dona accés a l'espai més sagrat del Monestir. Havia mort el 10 d'abril de 1985 després d'una llarga malaltia degenerativa. La seua mort va commocionar el món de la cultura.

El Cambril de la Santa Faç d'Alacant es troba situat en el Monestir de la Santa Faç d'Alacant com rerasagrari de l'Església de la Santa Verònica, edifici principal del Monestir situat en la fèrtil i productiva *Horta d'Alacant*, a escassos quilòmetres de la ciutat.

El Monestir va ser ocupat per l'Ordre Clarisses de Gandia des del segle XVI i des de llavors van quedar sota l'administració i manteniment del Patronat de la Ciutat. Una Butlla Papal de 1525 va concedir a aquesta comunitat religiosa el privilegi de celebrar la festa del *Rostre del Salvador* i així el Consell Municipal estableix en el

Monestir una funció religiosa anual les despeses de la qual pagava el municipi i ordena el pelegrinatge que ja efectuava el poble. Des de llavors fins a hui, se celebra la festivitat de la Santa Faç (que ha variat de dates al llarg del temps). Cinc segles de peregrinació: fe i tradició popular entorn d'un Monestir. El Monestir es va edificar per decisió del Consell Municipal per a albergar una de les més preuades relíquies sagrades del final de l'edat mitjana: la Santa Faç. Es tracta d'un dels tres draps on va quedar impresa la faç de Crist quan la santa Verònica li eixuga el rostre en la pujada al Calvari. La llegenda explica que Mossén Pere Mena, sacerdot rector de l'Església de Sant Joan, va portar des de Roma un retrat o figura de la Faç de Crist impresa en un prim vel de seda. A aquest llenç se li van atribuir ràpidament una sèrie de miracles que estan representats en les pintures que adornen el Cambril.

El Cambril de la Santa Faç és un complex conjunt arquitectònic, escultòric i pictòric, conservat quasi tal com va ser concebut en el segle XVII. De planta hexagonal coberta per una volta igualment sexpartita piramidal truncada es va decorar profusament amb talla daurada i policromada i grans

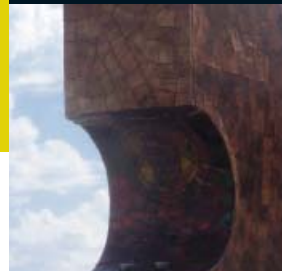
Arcadi Blasco, "Monument a la Santa Faç. Homenatge a Eusebio Sempere", 1989.

La seua construcció va respondre no solament a la ferma voluntat del poder polític municipal de la segona meitat del 600, sinó a més a les disposicions litúrgiques de l'Església Catòlica de la Contrareforma que, després del Concili de Trento, va atorgar una gran importància al culte de les relíquies. D'acord amb aquestes premisses, van proliferar en l'Espanya del barroc uns models arquitectònics i decoratius característics: unes xicotetes capelles com a espais carregats de significació on ocultar, a manera de tresor, el sagrat sagrament o les sagrades i incontestables relíquies. En plena consonància amb aquests pressupostos, es va edificar aquesta Capella de Sagrari, aquest Cambril de la Santa Faç conjuminant exemplarment arquitectura, escultura i pintura amb un programa iconogràfic excel·lent desenvolupat en les talles de l'escultor José Vilanova, el daurat de Pere Joan Valero i les pintures de l'artista Juan Conchillos.

Eusebio Sempere va ser enterrat en el Monestir per exprés desig de l'artista i descansa al costat d'un altre il·lustre artista alacantí, el compositor Óscar Esplá el cos del qual es troba en el costat esquerre de l'altar major de l'església i a esquena del Cambril. Óscar Esplá i Eusebio Sempere són els dos únics personatges del món contemporani d'Alacant que han sigut enterrats en el Monestir al costat de la venerada relíquia. Els capítols municipals i eclesiàstics van donar l'autorització pertinent i van estendre acta d'açò. Esplá i Sempere no van mantenir una relació d'amistat en vida, almenys, no la coneixem com a tal. No obstant açò, des de la seua mort, uns escassos metres els separen. Curiosa coincidència. Els dos artistes alacantins més internacionalment coneguts trien des de la seua mort el mateix lloc de descans, el Monestir de la Santa Faç d'Alacant.

En 1989, en la celebració del V Centenari dels miracles, l'escultor alacantí, Arcadi Blasco, va concebre aquest *Monument a la Santa Faç* com a Homenatge al seu amic Eusebio Sempere. Un monòlit, a la manera d'ofrena als vells déus i que presenta una osca circular que, a manera de fornicula, alberga la imatge de la Santa Faç. Mentre, les incisions i relleus de la ceràmica d'aquesta roda de molí recorda les geometries de Sempere a qui va dedicat el *Monument*.

Manuel Millars, "Santa Faç", 1960-65.
Col·lecció Art Segle XX. MACA, Museu d'Art
Contemporani d'Alacant.

Coneixem la devoció especial que Sempere dispensava al llenç, devoció que el va portar a encarregar a l'informalista Manuel Millars una obra amb aqueix tema. La peça que avui es guarda en els fons de la Col·lecció Art Segle XX i exposada en el MACA, Museu d'Art Contemporani d'Alacant, és una bellíssima creació de l'artista canari on el referent de la Santa Faç es converteix en una imatge poderosa, una pasterada d'arpilleres i cordes retorçades i pintades de negre esguitades amb el roig de la sang del rostre diví; una magnífica representació de la mort viva plasmada tant en un tros de tela com en les imatges de fe dels creients.

Cita
Poema d'Eusebio Sempere

¿a mi entierro vendréis?

*no me dejéis tan pronto
olvidad por un rato
la cocina e incluso vuestro amor*

*hasta pronto
que por última vez
vea yo en vuestros ojos
mis despojos
perecederos malolientes mustios
bajo el sol del adiós
inicial*

*comienza mi aventura mejor
presentida entre líneas
durante mi ignorado desvivir
aquí*

*os dejo
os espero*

*al fin
¿a mi entierro vendréis?*